ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՎԻՎ/150/2025

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԻ ՎԱՐՈՒՅԹԸ ԿԱՐՃԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ք. Երևան 13 հունիսի 2025թ.

Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը, կազմով՝ Մարիամ Գալստյանի (նիստը նախագահող), Արամայիս Փաշինյանի, Արմեն Մարուխյանի և Լիլիթ Ալեքսանյանի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) 2025 թվականի հունիսի 13-ին, քննության առնելով «Հայկական Երազանք» կուսակցության (այսուհետ՝ Կուսակցություն) նախագահ՝ Արմեն Մկրտչյանի նկատմամբ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով առերևույթ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ թիվ ՎԻՎ/150/2025 վարչական գործը՝

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

I. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործի վարույթի նախապատմությունը

1.1 Հանձնաժողովը, «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ և 4-րդ կետով սահմանված լիազորությունների շրջանակներում, «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքի (այսուհետ՝ Սահմանադրական օրենք) 28.1-ին հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված պահանջների պահպանվածության ստուգման արդյունքում հայտնաբերել է, որ Կուսակցությունն իր ղեկավար մարմնում հայտարարատու պաշտոնատար անձին պաշտոնի նշանակելու կամ

պաշտոնից ազատելու մասին տվյալներն (այսուհետ՝ հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստր) օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում չի լրացրել և ծանուցել Հանձնաժողովին:

1.2 Հանձնաժողովը, 2025 թվականի մայիսի 16-ի թիվ 01/2031/7-2025 գրությամբ, Կուսակցությանը ծանուցել է հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրը Կուսակցության յուրաքանչյուր հայտարարատու պաշտոնատար անձի պաշտոնի ստանձնելու կամ դադարեցնելու համար հիմք հանդիսացող համապատասխան ակտի պատճենի հետ միասին Հանձնաժողով ներկայացնելու վերաբերյալ:

Նույն գրությամբ Կուսակցության նախագահ Արմեն Մկրտչյանը ծանուցվել է, որ վերոնշյալ տեղեկությունները սահմանված ժամկետում չներկայացնելու դեպքում ծանուցումը ստանալուց հետո՝ 5-րդ աշխատանքային օրը՝ ժամը 14:00-ին հրավիրվում է Հանձնաժողով՝ իր մասնակցությամբ Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտման հատկանիշներով արձանագրություն կազմելու համար, իսկ 10-րդ աշխատանքային օրը՝ ժամը 15:00-ին՝ առերևույթ իրավախախտման հիմքով կազմված արձանագրության և վերաբերելի նյութերի հիման վրա վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությանը մասնակցելու համար: Նշված ծանուցումը Արմեն Մկրտչյանի կողմից ստացվել է 2025 թվականի մայիսի 20-ին (հիմք՝ AL0127932344AM փոստային առաքանին), սակայն պահանջված տեղեկատվությունը սահմանված ժամկետում Հանձնաժողով չի ներկայացվել:

1.3 2025 թվականի մայիսի 27-ին պատշաճ ծանուցված Կուսակցության նախագահ Արմեն Մկրտչյանի բացակայությամբ կազմվել է թիվ 91/25 ՎԻՎ արձանագրությունը՝ Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված առերևույթ իրավախախտման հատկանիշներով:

1.4 Արմեն Մկրտչյանի ներկայացուցիչ Գագիկ Մելիքյանը 2025 թվականի հունիսի 3-ին գրավոր միջնորդություն է ներկայացրել, որով հայտնել է, որ աշխատանքային ծանրաբեռնվածության պատճառով չի կարողանա ներկայանալ գործի քննությանը և խնդրել է տեղափոխել այն:

1.5 Հանձնաժողովը 2025 թվականի հունիսի 4-ին, թիվ 01/2310-2025 գրությամբ հայտնել է միջնորդությունը բավարարվել է և գործի քննությունը նշանակվել է 2025 թվականի հունիսի 9-ին՝ ժամը 15:00-ին:

1.6 2025 թվականի հունիսի 9-ին՝ ժամը 15:00-ին Արմեն Մկրտչյանի ներկայացուցիչ Գագիկ Մելիքյանը ներկայացել է գործի քննությանը, և ներկայացրել է գրավոր միջնորդություն՝ գործի քննությունը տեղափոխ ելու մասին, որը Հանձնաժողովի կողմից բավարարվել է՝ գործի քննությունը տեղափոխվել է 2025 թվականի հունիսի 13-ին՝ ժամը 11:00-ին:

1.7 Արմեն Մկրտչյանը 2025 թվականի հունիսի 13-ին Հանձնաժողովի պաշտոնական էլեկտրոնային հասցեին է ուղարկել Կուսակցության պաշտոնատար անձանց ռեեստրը և հայտնել, որ չի ներկայանալու գործի քննությանը:

1.8 Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության տեղի և ժամանակի մասին պատշաճ ծանուցված Արմեն Մկրտչյանի և վերջինիս ներկայացուցիչ՝ Գագիկ Մելիքյանի բացակայությամբ 2025 թվականի հունիսի 13-ին՝ ժամը 11:00-ին տեղի է ունեցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննություն:

II. Վարույթի մասնակցի ներկայացրած դիրքորոշումներն ու պարզաբանումները

Վարույթի մասնակցի ներկայացուցիչ՝ Գագիկ Մելիքյանը 2025 թվականի հունիսի 9-ին ներկայացրել է միջնորդություն գործի քննությունը տեղափոխելու մասին՝ Կուսակցության պաշտոնատար անձանց ռեեստրը ներկայացնելու նպատակով:

III. Գործի քննության ընթացքում հաստատված հանգամանքները

Հանձնաժողովն ուսումնասիրել է թիվ ՎԻՎ/150/2025 վարչական վարույթում առկա նյութերը, կատարել հանգամանքների քննություն, որի արդյունքում հաստատված է համարում.

3.1 Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության էլեկտրոնային շտեմարանի տվյալների համաձայն՝ Արմեն Մկրտչյանը 2018 թվականի նոյեմբերի 13-ից հանդիսանում է Կուսակցության նախագահ:

3.2 Կուսակցության նախագահ Արմեն Մկրտչյանը Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրն օրենքով սահմանված կարգով եռօրյա ժամկետում չի ներկայացր ել Հանձնաժողով:

3.3 Մինչև վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննությունը Կուսակցության կողմից Հանձնաժողով է ներկայացվել Կուսակցության պաշտանատար անձանց ռեեստրը:

IV. Որոշումն ընդունելու իրավական հիմքերը և հիմնավորումները

4.1 «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքի 28.1 հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամները, իսկ այլ ղեկավար մարմինների դեպքում այդ մարմնի անդամները (այսուհետ նաև՝ հայտարարատու պաշտոնատար անձինք) պարտավոր են Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով ներկայացնել իրենց գույքի և եկամուտների հայտարարագիր, որի ձևանմուշը և հրապարակման ենթակա տեղեկությունների ցանկը սահմանում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը:

4.2 «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքի 28.1 հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձինք ներկայացնում են պաշտոնը ստանձնելու, դադարեցնելու, ինչպես նաև տարեկան հայտարարագրեր:

4.3 «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքի 28.1 հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցությունն իր ղեկավար մարմնում հայտարարատու պաշտոնատար անձին պաշտոնի նշանակելու կամ պաշտոնից ազատելու մասին եռօրյա ժամկետում ծանուցում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին՝ տրամադրելով համապատասխան ակտի պատճենը:

4.4 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը վարում է հայտարարատու պաշտոնատար

անձանց, այդ թվում՝ «Կուսակցությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքով նախատեսված՝ կուսակցությունների ղեկավար մարմինների պաշտոնատար անձանց և հայտարարագրերի, ինչպես նաև հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձանց և հանրային ծառայողների նվերների հաշվառման ռեեստրները.

Նույն օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի գործառույթն է հայտարարագրման գործընթացը կանոնակարգելը, հայտարարագրերն ստուգելն ու վերլուծելը:

4.5 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով՝ հաշվի առնելով սույն օրենքով սահմանված առանձնահատկությունները:

4.6 Օրենսգրքի 14-րդ հոդվածի համաձայն՝ պաշտոնատար անձինք ենթակա են վարչական պատասխանատվության այնպիսի վարչական իրավախախտումների համար, որոնք կապված են կառավարման կարգի, պետական ու հասարակական կարգի, բնության, բնակչության առողջության պահպանության ոլորտում սահմանված կանոնները և մյուս այն կանոնները չպահպանելու հետ, որոնց կատարման ապահովումը մտնում է նրանց պաշտոնեական պարտականությունների մեջ: Սույն օրենսգրքի իմաստով՝ կուսակցության պաշտոնատար անձ է համարվում կուսակցության կանոնադրության կամ այլ փաստաթղթերի հիմքով՝ սույն օրենսգրքով պատասխանատվություն առաջացնող գործողությունների (անգործության) համար պատասխանատու կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամը կամ կուսակցության՝ կազմակերպական-տնօրինչական, վարչատնտեսական գործառույթներ իրականացնող պատասխանատու անդամը կամ աշխատողը:

4.7 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1-ին հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Վարչական վարույթի ընթացքում ծանուցումներն

ուղարկվում են փոստային առաքմամբ կամ հանձնվում են առձեռն, իսկ սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում ուղարկվում են էլեկտրոնային փոստի հասցեով կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով:

Նույն հոդվածի 9-րդ մասի համաձայն՝ Ծանուցումները փոստային առաքմամբ ուղարկվելու դեպքում վարչական վարույթին կցվում է հասցեատիրոջն ուղարկվելու մասին ապացույցը, իսկ պատվիրված նամակով ուղարկվելու դեպքում՝ նաև հասցեատիրոջ կողմից ստացման վերաբերյալ ապացույցը:

4.8 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

4.9 Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածի համաձայն պետական մարմնին (պաշտոնատար անձին) իր օրինական գործունեության համար անհրաժեշտ օրենքով նախատեսված տեղեկությունը (տվյալը) չտրամադրելը կամ սահմանված ժամկետում չտրամադրելը կամ ոչ լրիվ ծավալով տրամադրելը կամ աղավաղված տեսքով տրամադրելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

4.10 Օրենսգրքի 252-րդ հոդվածի համաձայն՝ մարմինը ապացույցները գնահատում է իր ներքին համոզմունքով, որը հիմնված է գործի՝ իրենց ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա, ղեկավարվելով օրենքով և իրավագիտակցությամբ:

4.11 Օրենսգրքի 244.22-րդ հոդվածի համաձայն՝ Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում և վարչական տույժեր է նշանակում պետական մարմինը կամ պաշտոնատար անձը, որին համապատասխան տեղեկությունը (տվյալը) պետք է տրամադրվի::

4.12 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Հանձնաժողովը Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական

իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի արդյունքում ընդունում է որոշումներ, որոնք կարող են բողոքարկվել «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան՝ դատական կարգով:

4.13 Օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ եթե կատարված վարչական իրավախախտումը նվազ նշանակություն ունի, գործը վճռելու համար լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) կարող է խախտողին ազատել վարչական պատասխանատվությունից և բավարարվել բանավոր դիտողությամբ:

4.14 Օրենսգրքի 282-րդ հոդվածի համաձայն՝ քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, մարմինը (պաշտոնատար անձը) ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝ 1) վարչական տույժ նշանակելու մասին, 2) գործի վարույթը կարճելու մասին: Գործի վարույթը կարճելու մասին որոշում ընդունվում է նաև բանավոր դիտողություն հայտարարելու դեպքում:

Սույն գործով հաստատված փաստական հանգամանքների նկատմամբ կիրառելի իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 21-րդ հոդվածը սահմանել է, որ եթե կատարված վարչական իրավախախտումը նվազ նշանակություն ունի, գործը վճռելու համար լիազորված մարմինը (պաշտոնատար անձը) կարող է խախտողին ազատել վարչական պատասխանատվությունից և բավարարվել բանավոր դիտողությամբ:

Արարքի նվազ նշանակությունը գնահատելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ թեև ձևականորեն արարքը կարող է պարունակել «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքով» սահմանված արարքի հատկանիշներ, սակայն ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը, պետությանը այնպիսի էական վնաս չի պատճառվել, որի հիմքով սահմանված պատասխանատվությունը դիտարկվի համաչափ:

Նվազ կարևորությունը կիրառելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել խախտման բնույթը, դրա որակական կողմը, ինչպես նաև խախտում թույլ տված անձի վերաբերմունքը խախտման նկատմամբ:

Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով նախատեսված դրույթը նպատակ է հետապնդում ապահովել պետական մարմնին (պաշտոնատար անձին) իր օրինական գործունեության համար անհրաժեշտ օրենքով նախատեսված տեղեկության տրամադրումը:

Խախտման հիմքով պատասխանատվություն սահմանելու հարցը որոշելու համար Հանձնաժողովը գտնում է, որ անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր գործով գնահատել, արդյո՞ք տվյալ խախտումը հանգեցրել է նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների խաթարմանը: Այս առնչությամբ էական է խախտման (արարքի) որակական կողմը:

Տվյալ դեպքում Հանձնաժողովը գտնում է, որ թեև Կուսակցության նախագահ Արմեն Մկրտչյանը Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց ռեեստրը օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետում Հանձնաժողով չներկայացնելու արդյունքում թույլ է տվել Օրենսգրքի 189.10-րդ հոդվածով սահմանված իրավախախտում, այդուհանդերձ նրա կողմից մինչև գործի քննության ավարտը՝ Կուսակցության պաշտանատար անձանց ռեեստրը Հանձնաժողով ներկայացնելու արդյունքում քննարկվող նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների էությունը չի խաթարվել, հետևաբար վերջինիս կողմից թույլ տրված խախտումն ունի նվազ նշանակություն:

Ելնելով վերոգրյալից, ղեկավարվելով «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով, 26-րդ հոդվածով, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 282-րդ հոդվածի 2-րդ կետով և 283-րդ հոդվածով՝ Հանձնաժողովը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. Կուսակցության պաշտոնատար անձ Արմեն Մկրտչյանին ազատել վարչական պատասխանատվությունից և հայտարարել բանավոր դիտողություն՝ կարճելով ՎԻՎ/150/2025 վարչական իրավախատման վերաբերյալ գործի վարույթը:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Արմեն Մկրտչյանին այն սահմանված կարգով հանձնելու (հանձնված համարվելու) հաջորդող օրվանից:

3. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ՝ ՄԱՐԻԱՄ ԳԱԼՍՏՅԱՆ